

การดำเนินงานการประชาสัมพันธ์ของกรมตำรวจไทย

การปฏิบัติงานของข้าราชการไม่ว่ากรณีใด ๆ ย่อมมีความเกี่ยวข้องกับประชาชน โดยเฉพาะงานของตำรวจท้องที่ตามสถานีตำรวจต่าง ๆ ย่อมมีการติดต่อใกล้ชิดกับประชาชน ตำรวจต้องพร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่ตลอดเวลา เพื่อที่จะคุ้มครองป้องกันภัยอันตรายเกี่ยวกับชีวิตร่างกายและทรัพย์สินของประชาชน รวมทั้งการบริการสาธารณะต่าง ๆ ด้วย อันได้แก่การจัดการจราจร การรักษาความปลอดภัยบุคคลสำคัญและสถานที่สำคัญ ๆ เป็นต้น ตำรวจกับประชาชนย่อมต้องอาศัยความร่วมมือซึ่งกันและกัน ต้องมีความเข้าใจดีต่อกัน พร้อมที่จะทำเพื่อส่วนรวม แต่ละฝ่ายจะต้องรู้จักหน้าที่ของตนเอง สิ่งเหล่านี้จะพึงมีไว้ด้วยกันคือการประชาสัมพันธ์ ประชาชนมักมองตำรวจในภาพพจน์ที่ไม่ดี การประชาสัมพันธ์ย่อมมีความสำคัญต่อตำรวจมาก ตำรวจทุกคนจะต้องพยายามช่วยกันแก้ไขในเรื่องที่บกพร่อง สนับสนุนส่งเสริมสิ่งที่ดีแล้วให้ดียิ่งขึ้น จะทำให้ความรู้สึกที่ประชาชนเคยเกลียดชังตำรวจค่อย ๆ หดไปเอง ผู้บังคับบัญชาย่อมมีความสำคัญมาก ควรที่จะได้อบรมสั่งสอนผู้ใต้บังคับบัญชาและต้องทำตนเป็นอย่างอย่างที่ดี ช่วยแนะนำแก้ไขในสิ่งที่ผิด จะทำให้กิจกรรมตำรวจเจริญยิ่งขึ้น กรมตำรวจได้มองเห็นความสำคัญอันนี้จึงได้จัดให้มีหน่วยงานการประชาสัมพันธ์ของกรมตำรวจคือ กองกำกับการ ๒ สำนักงานเลขานุการ กรมตำรวจ ซึ่งแบ่งออกเป็น ๔ แผนกคือ แผนกประชาสัมพันธ์ แผนกสื่อมวลชนสัมพันธ์ แผนกเผยแพร่กิจกรรมตำรวจ และแผนกโสตทัศนูปกรณ์จะไดกล่าวในตอนต่อไป

กิจกรรมที่ตำรวจได้ปฏิบัติคือประชาชนนั้นมีหลายสิ่งหลายประการถึงแม้ว่าจะเป็นการให้บริการหรือให้ประโยชน์ต่อการรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยอันเป็นคุณแก่ประชาชนเองในฐานะที่เป็นผู้ได้รับบริการจากตำรวจก็ตาม แต่ในบางครั้งบางคราวการปฏิบัติหรือการกระทำของตำรวจจำเป็นต้องปฏิบัติกร โดยเข้มแข็งเฉียบขาดประชาชนอาจมีความรู้สึกว่าการปฏิบัติกรไปรุนแรงก็ได้ ท่าทีของประชาชนที่มีต่อตำรวจตั้งว่านี้มิใช่เป็นความรู้สึกที่มีต่อตำรวจคนใดคนหนึ่งเป็นรายบุคคลแต่มีต่อหน่วยงานตำรวจเป็นส่วนรวม ความรู้สึกที่เป็นมิตรหรือไม่เป็นมิตรต่อกันระหว่างประชาชนกับตำรวจตั้งกล่าวนี้เอง เป็นเรื่องที่จะต้องจัดให้มีการประชาสัมพันธ์เพื่อทำความเข้าใจอันดีต่อกัน

ในท้องที่ทางไกลความเจริญ ประชาชนย่อมมีความรู้อย การศึกษาค่าจึงยากแก่การประชาสัมพันธ์ หากเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่เข้าไปเกี่ยวข้องแล้ว ประชาชนจะไม่ให้ความร่วมมือกับตำรวจ ตำรวจต้องเขาหาประชาชนแนะนำให้ความรู้ความเข้าใจ

แก่ประชาชนเพื่อที่จะให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน

ประวัติการดำเนินงานประชาสัมพันธ์กรมตำรวจ

แต่เดิมกรมตำรวจไม่มีส่วนราชการใด ๆ ทำหน้าที่เกี่ยวกับงานด้านประชาสัมพันธ์ โดยเฉพาะ หน่วยงานใดจะเป็นที่เชื่อถือและเป็นที่รู้จักแก่ประชาชนเป็นส่วนรวมอยู่ที่ผลการปฏิบัติงานและการกระทำของเจ้าหน้าที่ตำรวจจากหน่วยงานนั้น ๆ จนกระทั่งต่อมาในปี พ.ศ. ๒๔๘๕ กรมตำรวจได้จัดตั้งกองการต่างประเทศและแถลงข่าวขึ้นในสมัย พล.ต.อ. เภา ศรียานนท์ ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมตำรวจ โดยมี พ.ต.อ. โมรา กุละลัมพะ ดำรงตำแหน่งหัวหน้ากองการต่างประเทศและแถลงข่าวเป็นคนแรก และกรมตำรวจได้แต่งตั้ง พ.ต.อ. เลื่อน บุญยะจิตติ เป็นโฆษกของกรมตำรวจ ทำหน้าที่แถลงข่าวกรมตำรวจต่อสื่อมวลชน

ในปี พ.ศ. ๒๕๐๘ ได้มีพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรมตำรวจว่าด้วยการทำหน้าที่การงานในราชการกรมตำรวจ ให้มีแผนกประชาสัมพันธ์ ขึ้นอยู่กับสำนักงานเลขาธิการ กรมตำรวจ โดยแผนกประชาสัมพันธ์ในขณะนั้นแบ่งหน้าที่ออกเป็นงานภายในและงานภายนอก ดังต่อไปนี้

ก. งานภายใน มีหน้าที่

๑. เป็นที่รวมข่าวสารของหน่วยงานต่าง ๆ ในกรมตำรวจ
๒. เขารวมงานพิธีการต่าง ๆ ของกรมตำรวจ เพื่อแพร่ข่าวให้ประชาชนทราบล่วงหน้าหรือโฆษกภายหลัง
๓. เป็นที่ตั้งหน่วยสอบถาม เพื่อแนะนำและชี้แจงข้อสงสัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับกิจกรรมของตำรวจโดยตรง ถ้าหากไม่ชัดเจนกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับ
๔. เป็นที่รวมสำเนารายงานและสถิติผลงานของหน่วยงานต่าง ๆ ในกรมตำรวจ ทั้งรายงานการประชุมของคณะกรรมการต่าง ๆ ที่กระทรวงหรือกรมตั้งขึ้น เพื่อชี้แจงแก่ประชาชน
๕. เป็นที่ประสานงานของหน่วยงานต่าง ๆ ในกรมตำรวจที่เกี่ยวข้องกับประชาชนอันไม่เกี่ยวกับคดี เช่น สอบถามที่ตั้งหน่วยงานต่าง ๆ อำนาจหน้าที่ พิธีการ ค่าธรรมเนียม และเจ้าหน้าที่ประจำหน่วยงานนั้น ๆ เพื่อชี้แจงแก่ผู้มาสอบถาม รวมทั้งทางโทรศัพท์ด้วย
๖. เป็นที่เจ้าหน้าที่ติดต่อประจำหน่วยงานต่าง ๆ (ผู้ตอบรับ) ที่ส่งมาอบรมให้

คำแนะนำแก่ผู้ทำหน้าที่ต้อนรับ เสนอข้อสงสัยบางประการที่คนไม่ทราบให้สอบถามมาทางโทรศัพท์เพื่อชี้แจงแก่ผู้มาติดต่อ เป็นต้น และติดตามตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของผู้ที่มารับการฝึกอบรมไปแล้ว เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องหรือแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาของหน่วยงานนั้นทราบ

๕. งานภายนอก (หนังสือพิมพ์และประชาชน)

๑. เป็นเจ้าหน้าที่ตรวจข่าวหนังสือพิมพ์รายวัน และหนังสือภาษาอังกฤษที่พิมพ์ออกในจังหวัดพระนคร-ธนบุรี เฉพาะที่เกี่ยวกับราชการตำรวจ หรือคำวิพากษ์วิจารณ์งานของตำรวจหรือความเห็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกิจการของตำรวจ รวมทั้งการร้องทุกข์ขอร้องคดีที่ไม่เกี่ยวกับคดีเสนองานตำรวจ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องชี้แจงแก้ไขแล้วแถลงข่าวผ่านหนังสือพิมพ์

๒. แถลงข่าวราชการตำรวจ

๓. แถลงข่าวกิจการตำรวจอื่น ๆ

๔. แถลงงานบริการแก่ประชาชนเป็นประจำทุก ๆ เดือน จากสำเนารายงานและสถิติที่รวบรวมจากกองต่าง ๆ

๕. โฆษณาคำตักเตือน คำชี้แจงต่าง ๆ แก่ประชาชนที่หน่วยงานต่าง ๆ ในกรมตำรวจส่งมาให้

๖. ให้ความสะดวกแก่ผู้แทนหนังสือพิมพ์เกี่ยวกับงานในหน้าที่แผนกประชาสัมพันธ์

๗. ทำการเผยแพร่กิจกรรมตำรวจ

- โดยทางโทรศัพท์ เชิญหัวหน้าหน่วยงานที่มีการติดต่อกับประชาชน ทำการบรรยายกิจการหรือวิทยาการตำรวจ หรือการช่วยเหลือประชาชนในเหตุการณ์สำคัญ ๆ ต่าง ๆ พร้อมฉายภาพหรือภาพยนตร์ประกอบคำอธิบาย โดยเจ้าหน้าที่แผนกประชาสัมพันธ์เป็นผู้ซักถาม

- โดยทางวิทยุกระจายเสียง ติดต่อกับความสัมพันธ์กับสถานีวิทยุต่าง ๆ ภายในและภายนอกกรมตำรวจเพื่อออกข่าวคำชี้แจง คำตักเตือนของข้าราชการตำรวจแก่ประชาชน

- จัดให้มีการแสดงเผยแพร่กิจกรรมตำรวจนิทรรศการ (Exhibition) เช่น ออกงานในงานราชการ หรืองานการกุศลต่าง ๆ การแสดงการป้องกันอาชญากรรม การแสดงซากรถ ที่ชนกัน ฯลฯ เป็นต้น

- จัดให้นายตำรวจออกแสดงปาฐกถาตามสมาคม โรงเรียนสถาบันการศึกษาชั้นสูงหรือองค์กรต่าง ๆ ตลอดจนไปร่วมงานสังคมาการกุศลต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนรู้จักมักคุ้นกับตำรวจและกิจกรรมทั่ว ๆ ไป

- เป็นเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวก เมื่อมีประชาชนหรือนักศึกษาเข้าชมกิจการตำรวจหน่วยใดหน่วยหนึ่ง

๔. ทำการสมานสามัคคีกับประชาชน

- โดยทางกีฬา ร่วมกับกองการสวัสดิการ จัดให้มีการแข่งขัน กีฬาต่าง ๆ ระหว่างตำรวจกับประชาชนเป็นประจำ เช่น ฟุตบอล บาสเก็ตบอล แบดมินตัน บิงปอ เป็นต้น รวมทั้ง การฝึกสอนวิชาการป้องกันตัวและแนะนำวิธีการเล่นกีฬาต่าง ๆ แก่เยาวชนด้วย

- โดยทางดนตรี ร่วมกับกองสวัสดิการ จัดให้วงดนตรีตำรวจบรรเลงเพลงให้ประชาชนฟัง ตามเวลาและสถานที่อันสมควร เปิดการสอนดนตรีแก่เยาวชนโดยไม่คิดค่าสอนจัดวงดนตรีไปรวมการแสดงในงานการกุศล หรือสถาบันการศึกษาชั้นสูงต่าง ๆ

- ทำหน้าที่ช่วยเหลือและให้บริการอื่น ๆ แก่ประชาชนเท่าที่ไม่ขัดต่อกฎข้อบังคับและไม่เกิดความเสียหายแก่ราชการ เช่นมีประชาชนประสงค์จะติดต่อกับหน่วยราชการอื่น ๆ แต่ไม่ทราบจะตบปฏิบัติอย่างไร หรือกับใคร เป็นต้น

- ติดตอประสานงานกับหน่วยราชการหรือองค์กรอื่น ๆ ตามความประสงค์ของกรมตำรวจแล้วแต่กรณี

ค. งานภาพยนตร์ หน้าที่

๑. ถ่ายภาพยนตร์ และภาพนิ่ง เผยแพร่กิจการของกรมตำรวจให้ประชาชนทราบถึงการวิวัฒนาการของกรมตำรวจ

๒. ถ่ายภาพยนตร์ เพื่อหารายได้ส่งกรมตำรวจ

๓. จัดสร้างภาพยนตร์ตามคำสั่งของกรมตำรวจ

๔. ถ่ายภาพยนตร์ชาวราชการต่าง ๆ

๕. รวมมือกับหน่วยราชการต่าง ๆ ภายในกรมตำรวจและถ่ายภาพยนตร์เพื่อการทัศนศึกษา

ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๑๙ ได้มีพระราชบัญญัติกาแบ่งส่วนราชการกรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทย(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๙ ออกประกาศให้ปรับปรุงส่วนราชการของสำนักงานเลขาธิการ กรมตำรวจ ยุบกองกศีกาลแขวง และตั้งกองกำลังพลขึ้นใหม่ จึงวางระเบียบกำหนดหน้าที่การงานในส่วนราชการทั้งสองขึ้นใช้ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติ

แบ่งส่วนราชการ กรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทย โดยยกแผนกประชาสัมพันธ์
ขึ้นเป็นกองกำกับการ ๒ ชั้นตรงต่อสำนักงานเลขาธิการ กรมตำรวจ มีหน้าที่อำนวยความสะดวก
ควบคุมดูแลและปฏิบัติราชการในการปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ งานสื่อมวลชนสัมพันธ์งาน
เผยแพร่กิจกรรมตำรวจ งานเกี่ยวกับโสตทัศนูปกรณ์ ตามกฎหมาย กฎระเบียบข้อบังคับ
และคำสั่งของกรมตำรวจหรืองานอื่น ๆ ที่มอบหมายให้แบ่งออกเป็น ๔ แผนก คือ

๑. แผนกประชาสัมพันธ์
๒. แผนกสื่อมวลชนสัมพันธ์
๓. แผนกเผยแพร่กิจกรรมตำรวจ
๔. แผนกโสตทัศนูปกรณ์

งานแต่ละแผนกได้กำหนดหน้าที่ไว้เพื่อถือปฏิบัติอยู่ในขณะนี้ ซึ่งจะได้อธิบาย
ในตอนต่อไปถึงขอบเขตการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ กรมตำรวจในปัจจุบัน

ขอบเขตการดำเนินงานประชาสัมพันธ์กรมตำรวจในปัจจุบัน

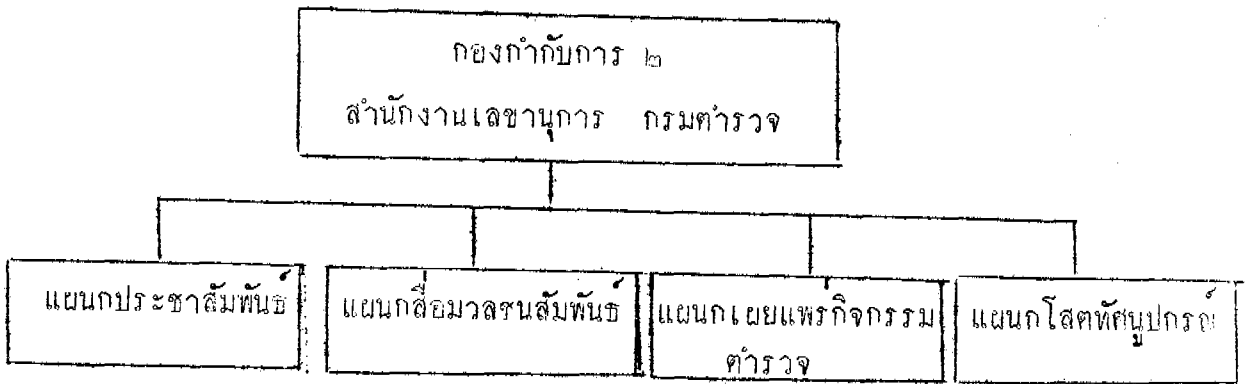
ตามระเบียบกรมตำรวจว่าด้วยการกำหนดหน้าที่การงานในราชการกรมตำรวจ
(ฉบับที่ ๒๕) พ.ศ. ๒๕๑๔ ได้กำหนดหน้าที่การงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกองกำกับการ ๒
สำนักงานเลขาธิการกรมตำรวจ ซึ่งมีหน้าที่ดำเนินงานการประชาสัมพันธ์ของกรมตำรวจ
ไว้ดังนี้

กองกำกับการ ๒ มีหน้าที่อำนวยความสะดวกและปฏิบัติราชการในการ
ปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ งานสื่อมวลชนสัมพันธ์ งานเผยแพร่กิจกรรมตำรวจ หรืองานอื่น
ที่มุ่งหมายให้มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่
ตำรวจ ระหว่างข้าราชการตำรวจด้วยกันเอง และระหว่างหน่วยงาน กรมตำรวจ
กับหน่วยกระทรวงทบวงกรมอื่น ที่เกี่ยวข้อง และเพื่อออกกล่าวข่าวสารหรือเผยแพร่กิจการ
และผลงานของกรมตำรวจให้เป็นที่ทราบกันโดยทั่วไป มีการจัดส่วนราชการดังนี้

ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๓ ตอนที่ ๖๑ ลงวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๑๔

โครงสร้างหน่วยงานประชาสัมพันธ์ของกรมตำรวจ

ที่มา: กองกำกับการ ๒ สำนักงานเลขาธิการ กรมตำรวจ

๑. แผนกประชาสัมพันธ์ มีหน้าที่ดังนี้

- (๑) รับ - ส่ง เอกสารทั่วไปของแผนกที่ผ่านเข้าและผ่านออก
- (๒) ร่างโต้ตอบหนังสือ ตลอดจนวางระเบียบและทำคำสั่งเกี่ยวกับงานสารบรรณ และงานธุรการด้านอื่น ๆ ของ แผนก
- (๓) ทำหน้าที่เป็นหน่วยติดต่อสอบถาม แนะนำชี้แจงข้อสงสัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับกิจการตำรวจ รวมทั้งให้คำแนะนำช่วยเหลือด้านอื่น ๆ แม้เป็นเรื่องที่มีสิทธิหน้าที่ของตำรวจโดยตรงภายในขอบเขตกฎหมาย และระเบียบแบบแผนแก่ประชาชนและข้าราชการตำรวจทั่วไปที่มาติดต่อ
- (๔) ทำหน้าที่รวบรวมข้อมูลเอกสาร ข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการประชาสัมพันธ์ รวมทั้งจัดทำทำเนียบหน่วยราชการ ทำเนียบทางการทูต กองสุลต่านานุกรม เพื่อทราบชื่อและที่ตั้งทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ
- (๕) ทำหน้าที่วางแผนจัดทำโครงการ วิเคราะห์วิจัย ประเมินผลงานด้านการประชาสัมพันธ์ของกรมตำรวจ เพื่อให้งานด้านประชาสัมพันธ์ของกรมตำรวจดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ
- (๖) ทำหน้าที่ดำเนินการอบรมเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์ โดยดำเนินการจัดการอบรมเอง ด้วยวิธีให้หน่วยราชการต่าง ๆ ในกรมตำรวจ ส่งเจ้าหน้าที่มารับการอบรมเป็นครั้งคราวตามความเหมาะสม โดยจัดเจ้าหน้าที่ผู้ทรงคุณวุฒิในทางวิชาการประชาสัมพันธ์ออกไปอบรมยังหน่วยราชการ หรือตามโรงเรียนต่าง ๆ ของกรมตำรวจ

(๗) ทำหน้าที่ติดตามตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่ได้รับการฝึกอบรมไปแล้ว เพื่อนำไปศึกษาแก้ไขข้อบกพร่อง หรือแจ้งให้ผู้นับคัมภีร์ของหน่วยงานนั้น ๆ ไต่ทราบบ

(๘) เป็นเจ้าหน้าที่ในเรื่องกระทู้ถามของผู้แทนราษฎรที่ตกเป็นหน้าที่ของกรมตำรวจเสนอคณะกรรมการที่กรมตำรวจตั้งขึ้น เพื่อพิจารณาให้ความเห็นและรวบรวมไว้เป็นหลักฐาน

(๙) งานอื่น ๆ ที่ผู้นับคัมภีร์มอบหมาย

๒. แผนกสื่อมวลชนสัมพันธ์ มีหน้าที่ดังนี้

(๑) รับ - ส่ง เอกสารทั่วไปของแผนกที่ผ่านเข้าและผ่านออก

(๒) ร่างโต้ตอบหนังสือ ตลอดจนวางระเบียบและทำคำสั่งเกี่ยวกับงานสารบรรณ และงานธุรการด้านอื่น ๆ ของแผนก

(๓) ทำหน้าที่ตรวจข่าวโดย

ก) ตรวจ คัดบทความขอเสนอแนะ ขอร้องเรียนต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ตำรวจกระทำคามผิดหรือกระเบียดหรือกฎหมาย หรือเรื่องที่จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่กรมตำรวจจากหนังสือพิมพ์รายวันที่ออกในกรุงเทพฯ หนังสือพิมพ์รายสัปดาห์วารสารหรือจุลสารอื่น ๆ ที่สำคัญเพื่อนำเสนออธิบดีกรมตำรวจสั่งการไปยังหน่วยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของดำเนินการ เพื่อชี้แจงแก้ไขเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกรมตำรวจกับประชาชน

ข) ตรวจ คัดข่าวหรือบทความที่เกี่ยวกับความเห็นวิชาการ และความเคลื่อนไหว ในเรื่องทางราชการตำรวจสมควรจะไต่ทราบบ เพื่อนำเสนออธิบดีกรมตำรวจสั่งการ

ค) ตรวจคัดข่าวจากหนังสือพิมพ์รายวันในกรุงเทพฯ ซึ่งผู้นับคัมภีร์ชั้นสูง เช่น อธิบดี รองอธิบดี และผู้ช่วยอธิบดีกรมตำรวจให้สัมภาษณ์และสั่งการเฉพาะเรื่องเฉพาะราย เพื่อเสนอให้หน่วยต่าง ๆ ที่ควรทราบได้ทราบหรือเป็นทางปฏิบัติ

ง) ตรวจคัดข่าวอาชญากรรมจากหนังสือพิมพ์รายวันทุกฉบับเป็นประจำ เพื่อสรุปรายงานส่งกองวิจัยและวางแผนดำเนินการต่อไป

(๔) รับเรื่องราวต่าง ๆ จากหน่วยตรวจข่าว นำมาประมวลเสนอผู้นับคัมภีร์ฯ ตลอดจนร่างโต้ตอบและติดตามผลจนกว่าเรื่องดังกล่าวจะยุติ

(๕) รวบรวมเรื่องราวชาวต่าง ๆ จากหน่วยประมวลร่างโตคอมที่ยุติแล้ว นำเสนอผู้แถลงข่าว กรมตำรวจ เพื่อพิจารณาแถลงชี้แจงแก่ชาวแก๊งมวลชน

(๖) รวบรวมสถิติผลงานและข่าวสารทั่ว ๆ ไป จากหน่วยงานกรมตำรวจ ที่รายงานเข้ามาพิจารณาเสนอผู้แถลงข่าวกรมตำรวจ เพื่อนำแถลงแก๊งมวลชนเป็นประจำสัปดาห์ละ ๒ ครั้ง หรือตามที่สั่งการ

(๗) ทำหน้าที่ต้อนรับอำนวยความสะดวก และประสานงานร่วมมือกับสื่อมวลชนตามหน้าที่ประชาสัมพันธ์ โดยจัดให้มีห้องพักผู้สื่อข่าว มีเจ้าหน้าที่แถลงข่าว เจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกและวัสดุอุปกรณ์ เครื่องอำนวยความสะดวกพอสมควร

(๘) ทำหน้าที่ต้อนรับ นำพาบุคคลและสื่อมวลชนต่าง ๆ ที่มาดูงาน หรือเยี่ยมชมกิจการตำรวจ ตามหน่วยงานตำรวจทั้งส่วนกลางส่วนภูมิภาค

(๙) ทำหน้าที่ดำเนินงานตามนโยบายของกรมตำรวจในการโฆษณาตีคดีเด่นชี้แจง หรือให้ข่าวในคานอื่นจากหน่วยงานกรมตำรวจที่ส่งมาให้ เพื่อแถลงแก่ประชาชนและข้าราชการตำรวจทั่วประเทศ

(๑๐) งานอื่น ๆ ที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

๓. แผนกเผยแพร่กิจการกรมตำรวจ มีหน้าที่ดังนี้

(๑) รับ - ส่ง เอกสารทั่วไปของแผนกที่ผ่านเข้าและมาออก

(๒) ร่างโตคอมหนังสือ ตลอดจนวางระเบียบและคำสั่งเกี่ยวกับงานสารบรรณและงานธุรการคานอื่น ๆ ของแผนก

(๓) ทำหน้าที่เผยแพร่กิจการตำรวจทางโทรทัศน์ โดยเชิญหัวหน้าหน่วยงานที่มีการติดต่อกับประชาชน ทำการบรรยายกิจการตำรวจหรือวิทยาการตำรวจ หรือการช่วยเหลือประชาชนในเหตุการณ์สำคัญต่าง ๆ พร้อมฉายภาพหรือภาพยนตร์ประกอบอธิบาย โดยเจ้าหน้าที่แผนกเผยแพร่กิจการกรมตำรวจเป็นผู้ซักถามหรือพิธีกร

(๔) ทำหน้าที่เผยแพร่กิจการตำรวจโดยทางวิทยุกระจายเสียง โดยติดต่อทำความสัมพันธ์กับสถานีวิทยุต่าง ๆ ภายในและภายนอกกรมตำรวจ เพื่อออกข่าวคำชี้แจงคำตักเตือนแก่ประชาชน

(๕) ทำหน้าที่จัดเจ้าหน้าที่ออกไปอภิปราย หรือแสดงปาฐกถาตามสมาคม โรงเรียน สถาบันการศึกษาชั้นสูง หรือองค์กรต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนทั่วไปเกิดทัศนคติที่ดีต่อตำรวจและไต่ทราบถึงกิจการตำรวจทั่ว ๆ ไป

(๖) ทำหน้าที่จัดเจ้าหน้าที่เข้าร่วมงานพิธีการต่าง ๆ ของทางราชการ หรือองค์การ หรือที่ประชาชนจัดขึ้น เช่น งานเผาศพ งานประจำปี ตลอดจนงานสังฆกรรม การกุศลต่าง ๆ เพื่อนำออกเผยแพร่ให้ประชาชนทั่วไปได้ทราบ

(๗) ทำหน้าที่จัดให้มีการแสดงเผยแพร่กิจกรรมตำรวจ เช่น ออกฐานในงานราชการหรืองานการกุศลต่าง ๆ เช่น งานกาชาด วันเด็ก วันตำรวจ เป็นต้น ตลอดจน การแสดงการป้องกันอาชญากรรม การแสดงซากวัตถุอันตรายและการแสดงการป้องกันภัยต่าง ๆ อันจะเกิดขึ้นกับเด็ก เยาวชนทั่วไป หรือประชาชนทั่วไป

(๘) ทำหน้าที่จัดทำวารสารหรือจุลสาร แจกจ่ายเกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ ของกรมตำรวจ วิชาความรู้หรือสติปัญญา แผนผัง แผนภูมิ คู่มือติดต่อกองการ เกร็ดความรู้หรือสาระสำคัญอื่น ๆ อันจะเกิดประโยชน์แก่ประชาชนทั่วไป

(๙) ทำหน้าที่จัดหน่วยประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ออกไปทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เพื่อทำการประชาสัมพันธ์และสมานสามัคคี

๑) งานภายใน จัดหน่วยประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ไปตามหน่วยงานของกรมตำรวจ เช่น สถานีตำรวจ เพื่อตรวจเยี่ยม ประชาสัมพันธ์สมานสามัคคี ระหว่างข้าราชการ ตำรวจด้วยกันเอง และเพื่อปรับปรุงงานประชาสัมพันธ์ของทุกหน่วย เป็นต้น

๒) งานภายนอก จัดหน่วยประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ทำการสมานสามัคคีกับ ประชาชนหรือหน่วยราชการอื่น

ก. โดยทางกีฬา ร่วมกับกองสวัสดิการ จัดให้มีการแข่งขันกีฬาต่าง ๆ ระหว่างตำรวจกับประชาชนรวมทั้งการฝึกสอนวิชาป้องกันตัว และแนะนำวิธีการเล่นกีฬาต่าง ๆ แก่เยาวชน เป็นต้น

ข. โดยทางดนตรี ร่วมกับกองสวัสดิการ จัดให้วงดนตรีตำรวจบรรเลง ให้ประชาชนฟังตามเวลาและสถานที่อันควร หรือจัดวงดนตรีไปร่วมการแสดงในงานกุศล หรือสถาบันการศึกษาต่าง ๆ รวมทั้งการเปิดสอนดนตรีแก่เยาวชนโดยไม่คิดมูลค่า เป็นต้น

(๑๐) ติดต่อยุทธศาสตร์งานกับหน่วยงานราชการหรือกองการอื่น ๆ ตาม ความประสงค์ของกรมตำรวจแล้วแต่กรณี

(๑๑) เป็นเจ้าหน้าที่เข้าร่วมประชุมเพื่อนำมาเผยแพร่ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของตำรวจ ทั้งนี้ต้องเป็นรายงานการประชุมที่เปิดเผยได้ หรือส่งให้ผู้แถลงข่าวกรมตำรวจดำเนินการต่อไป

(๑๒) งานอื่น ๆ ที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

๔. แผนกโลศทัศนูปกรณ์ มีหน้าที่ดังนี้

(๑) รับ - ส่ง เอกสารทั่วไปของแผนกที่ผ่านเขาและงานออก

(๒) ร่างใต้ออกหนังสือ ตลอดจน วางระเบียบและทำคำสั่งเกี่ยวกับงานสารบรรณ และงานธุรการด้านอื่น ๆ ของแผนก

(๓) ทำหน้าที่วางแผนในการจัดหาและสร้างเครื่องโลศทัศนูปกรณ์ที่จะต้องใ้ตลอดจนการบำรุงรักษา

(๔) ดำเนินการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่จะใช้ในการประชาสัมพันธ์ให้แก่งานอื่น ๆ

(๕) ทำหน้าที่ออกแบบปกหนังสือ หัวกระดาษสรุปข่าว ออกแบบลวดลายเอกสารต่าง ๆ ตลอดจนงานออกแบบต่าง ๆ ของงานประชาสัมพันธ์

(๖) ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการก่อสร้างตกแต่งอาคารสถานที่ สิ่งก่อสร้างต่าง ๆ เช่น รางงานการลาด หรืองานรื่นเริง พิธีการต่าง ๆ

(๗) ทำหน้าที่งานเขียน เขียนป้ายโฆษณา เขียนคำบรรยาย เช่น คำบรรยายภาพถ่ายในงานราชการกรมตำรวจ คำบรรยายอื่น ๆ ตลอดจนรวมถึงการจัดทำแผนที่ แผนที่ แผนภูมิ แผนผังราชการ เป็นต้น

(๘) ทำหน้าที่ด้านช่างพิมพ์ออฟเซต และงานพิมพ์อื่น ๆ

(๙) ทำหน้าที่ถ่ายภาพนิ่ง ภาพสไลด์ ฟิล์มและข่าวคำในงานพิธีการต่าง ๆ หรือในคดีอื่น ๆ เพื่อออกเผยแพร่ทั่วไป ตลอดจนการล้างอัด ชยาย ภาพสีข่าวคำ

(๑๐) ทำหน้าที่ถ่ายทำภาพยนตร์ในนามของกรมตำรวจ เพื่อเป็นการศึกษาวิทยาทานหารายได้หรือเพื่อเผยแพร่กิจการกรมตำรวจ หรือตามคำสั่งของกรมตำรวจ รวมทั้งหน้าที่ล้างอัด อัดเสียงฟิล์มภาพยนตร์และในคดีอื่น ๆ เกี่ยวกับการสร้างภาพยนตร์

(๑๑) งานอื่น ๆ ที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

ที่กล่าวมาแล้วนั้นได้กล่าวถึงภารกิจของแผนกต่าง ๆ ในกองกำกับการ ๒ สำนักงานเลขาธิการ กรมตำรวจ ซึ่งเป็นการดำเนินงานระดับกรม จะพบว่าสถานีตำรวจตามท้องที่ต่าง ๆ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ใกล้ชิดประชาชน ย่อมมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินงานประชาสัมพันธ์ บางแห่งผู้บังคับบัญชาไม่ได้ให้ความสนใจในเรื่องการประชาสัมพันธ์แต่อย่างใด จึงทำให้ตำรวจและประชาชนขาดความเข้าใจที่ถูกต้องกัน และมักมองตำรวจในภาพพจน์ไม่ดี สารวัตรหรือ สารวัตรใหญ่ย่อมมีความสำคัญมากที่จะเป็นหลักในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์โดยจะต้องให้ข้าราชการตำรวจทุกคนเข้าใจงานประชาสัมพันธ์และนำหลักการประชาสัมพันธ์ไปใช้ในการปฏิบัติงานด้วย

สำหรับอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจในการปฏิบัติงานประจำสัมพันธ์
ย่อมมีความจำเป็นและมีความสำคัญมากเพราะในการบริหารงานบุคคล คน (Men)
นับว่ามีความสำคัญอันดับหนึ่งทั้งนี้เพราะว่าทรัพยากรบุคคลนั้นนอกจากจะมีความสำคัญใน
ด้านการบริหารแล้ว ยังมีบทบาทสำคัญในขั้นตอนของกระบวนการบริหาร จึงจำเป็นต้อง
มีการบริหารงานบุคคล (Personnel Administration) ที่ดีด้วย

อัตรากำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในแต่ละแผนกของกองกำกับการ ๒
สำนักงานเลขาธิการกรมตำรวจปรากฏตามตารางที่ ๓ ดังนี้ (สำรวจเมื่อ ๑๓ ธ.ค. ๒๕๒๒
โดยผู้เขียนเอง)

ตารางที่ ๓

ตารางแสดงอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติงานใน กก.๒ ลข.

ลำดับ	หน่วยงาน	ตำรวจ	รองตำรวจ	ชั้นประทวน (พล-จ.ส.ท.)	รวม	หมายเหตุ
๑	แผนกประชาสัมพันธ์	๑	๔	๒	๑๑	กองกำกับการ ๒
๒	แผนกสื่อมวลชน- สัมพันธ์	๑	๓	๒	๖	-ผู้กำกับ การ ๑
๓	แผนกเผยแพร่กิจ กรมตำรวจ	๑	๑	๓	๕	นาย
๔	แผนกโสตทัศนูปกรณ์	๑	๓	๒	๖	-รองผู้ กำกับ ๒ นาย -ประทวน ๒ นาย รวม ๕ นาย
	รวม	๔	๑๕	๙	๒๘	๓๓ นาย

ที่มา: กองกำกับการ ๒ สำนักงานเลขาธิการ กรมตำรวจ
(จัดทำเป็นตารางโดยผู้เขียนเอง)

จากตารางดังกล่าวนี้ อัตรากำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งปฏิบัติงาน ประชาสัมพันธ์นั้น บัวน้อยมาก ไม่สัมพันธ์กับงานที่จะดำเนินการ ซึ่งทั้งกองกำกับการ มีอัตรากำลังเจ้าหน้าที่เพียง ๓๓ นายเท่านั้น กรมตำรวจควรเห็นความสำคัญและควรเพิ่ม อัตรากำลังเจ้าหน้าที่ประจำกองกำกับการ และแผนกต่าง ๆ ให้มากขึ้นกว่านี้ เพื่อให้ งานประชาสัมพันธ์ของกรมตำรวจจะได้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ยิ่งขึ้น

ผลการปฏิบัติงานของกองกำกับการ ๒ สำนักงานเลขานุการ กรมตำรวจ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๒๑-๒๕๒๒ (ท.ค.๒๑-ก.ย.๒๒) เป็นระยะเวลา ๑ ปี

รายงานช่วงระยะ ๔ เดือน ปรากฏผลการปฏิบัติงานตามตารางที่ ๔

ตารางที่ ๔

ตารางแสดงผลการปฏิบัติงานของกองกำกับการ ๒ สำนักงานเลขานุการ กรมตำรวจ

ประจำปีงบประมาณ ๒๕๒๑-๒๕๒๒ (ท.ค.๒๑ - ก.ย.๒๒)

ลำดับ	งานประชาสัมพันธ์	จำนวน (เรื่อง/ครั้ง)			รวม
		ท.ค.๒๑ ม.ค.๒๑	ก.พ.๒๑ พ.ค.๒๑	มี.ย.๒๑ ก.ย.๒๑	
๑	<u>งานธุรการประชาสัมพันธ์ทั่วไปและการอบรม</u>				
	๑.๑ หนังสือเข้า - ออก	๒, ๑๐๘	๑, ๘๒๑	๑, ๘๖๗	๕, ๓๙๖
	๑.๒ งานประชาสัมพันธ์ทั่วไป	๑๒๔	๑๑๖	๑๐๒	๓๔๒
	๑.๓ การอบรมวิชาการประชาสัมพันธ์ให้ แก่ตำรวจ	-	๒	๒	๔ (วัน)
	๑.๔ งานพิมพ์หนังสือ	๒, ๘๐๗	๒, ๕๖๒	๒, ๕๖๘	๗, ๙๓๗
	๑.๕ งานจัดทำประมวลข่าวและความคิดเห็น ของสื่อมวลชนที่มีต่อตำรวจ	-	๑๖	๑๖	๓๒
๒	<u>งานตรวจข่าวหนังสือพิมพ์และแถลงข่าว</u>				
	๒.๑ ตรวจข่าว นสพ.รายวันทั้งภาษาไทยและ ต่างประเทศ	๒, ๒๐๕	๕๕๒	๕๒๓	๓, ๓๘๐
	๒.๒ แถลงข่าวแก่สื่อมวลชน	๑๕๒	๓๖	๓๒	๒๒๐
	๒.๓ ประมวลเสนอเพื่อสั่งการเกี่ยวกับข่าว หนังสือพิมพ์	๕๗๔	๑, ๖๑๗	๑, ๒๔๔	๓, ๓๓๕
	๒.๔ จัดทำคำชี้แจงหรือแถลงการณ์ของ กรมตำรวจ	-	๒๑	๓๖	๕๗

ตารางที่ ๔ (ต่อ)

ลำดับ	งานประชาสัมพันธ์	จำนวน (เรื่อง/ครั้ง)			รวม
		ก.ค.๒๒ ม.ค.๒๒	ก.พ.๒๒ พ.ค.๒๒	มี.ย.๒๒ ก.ย.๒๒	
๓	<u>งานเผยแพร่กิจการตำรวจ</u>				
	๓.๑ งานเกี่ยวกับกรรโมฆณาเผยแพร่ทางสื่อมวลชนต่าง ๆ	๑๕๓	๑๔๔	๑๓๒	๕๐๙
	๓.๒ งานประชุมเพื่อจัดการแสดงกิจกรรมต่าง ๆ ของตำรวจ	๒๖	๑๒	๑๗	๕๕
	๓.๓ จัดงานนิทรรศการงานออกร้านและพิธีต่าง ๆ	๔	๒	๒	๑๒
	๓.๔ การจัตรายการเผยแพร่กิจการของตำรวจทางโทรทัศน์	-	๔	๑	๕
	๓.๕ การจัตรายการเผยแพร่กิจการของตำรวจทางวิทยุกระจายเสียง	-	๔๔	๔๔	๘๘
	๓.๖ เผยแพร่กิจการตำรวจด้วยวิทยุสื่อสารตำรวจสัมพันธ์ (พิมพ์ครั้งละ ๑๐,๐๐๐ ฉบับ)	-	๔	๑	๕
๔	<u>งานโลศทัศนูปกรณ์</u>				
	๔.๑ ถ่ายทำภาพนิ่งและภาพยนตร์ในเรื่องที่เกี่ยวกับกรมตำรวจ	๑๐๘	๖๕	๔๖	๒๑๙
	๔.๒ เขียนป้ายออกแบตคตแต่งทำแผนผังแผนภูมิ	๒๓๗	๔๕๑	๕๓๗	๑,๓๐๕
	๔.๓ พิมพ์ออฟเซตเอกสารต่าง ๆ	๓๕	๒๖	๓๓	๙๓

ที่มา: กองกำกับการ ๒ สำนักงานเลขานุการกรมตำรวจ
(จัดทำเป็นตารางโดยผู้เขียนเอง)

ปัจจุบันนี้งานของตำรวจมักปรากฏ เป็นข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์ วิจารณ์ หรือมีการดำเนินคดีเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจในกรณีต่าง ๆ รวมทั้งความประพฤติ และปฏิบัติในทางที่ไม่ควร ส่วนใหญ่แล้วมักจะปรากฏว่าหน่วยงานรายงานข้อเท็จจริง ต่อสื่อมวลชนล่าช้าไม่ทันเหตุการณ์ จึงทำให้ประชาชนเข้าใจผิดในหน่วยงานตำรวจ และ อาจนำความเสียหายมาสู่กรมตำรวจได้ ในเรื่องนี้ ได้มีประมวลระเบียบการตำรวจภาค ๒ ประมวลระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี เล่ม ๒ ลักษณะ ๒๗ ใ้กล่าวถึงการแถลงข่าว หรือให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ ซึ่งพอจะสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้ (รายละเอียดคุณณรงค์ ก.)

เรื่องที่เกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริง ในส่วนกลางให้อธิบดีเป็นผู้ให้สัมภาษณ์ หาก พิจารณาจะมอบอำนาจให้ผู้อื่นใดก็ตามมอบโดยทำเป็นหลักฐาน ในส่วนภูมิภาคให้ผู้ตรวจราชการ จังหวัด ผู้บังคับการตำรวจ ผู้กำกับการ หรือผู้รักษาราชการแทนให้สัมภาษณ์แต่เฉพาะเรื่อง ที่เปิดเผยได้ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนโยบายให้อธิบดีเป็นผู้เดียวที่จะให้สัมภาษณ์ได้ สำหรับเรื่อง ที่เกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นประจำวัน สรรวัตรใหญ่ ผู้บังคับกองพันหัวหน้าสถานีหรือผู้ รักษาราชการแทนขึ้นไปเป็นผู้ให้ข่าวแก่หนังสือพิมพ์ได้ ยกเว้นข้อความที่จะทำให้เกิด ความเสียหาย แก่ทางราชการรูปคดี ข้อเสียของผู้อื่นคดีที่ยังสืบสวนสอบสวนไม่เสร็จ ความลับ เป็นต้น ถ้าหากเป็นเรื่องส่วนรวมแผนกประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขานุการ กรมตำรวจ เป็นผู้ให้ข่าวรวบรวมและแถลงข่าว แก่ข่าวของกรมตำรวจต่อหนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง หรือประชาชนทั่วไป

ในการจัดรายการวิทยุของกรมตำรวจ ซึ่งเป็นหน้าที่ของแผนกเผยแพร่กิจกรรม ตำรวจ กองกำกับการ ๒ สำนักงานเลขานุการกรมตำรวจ ส่วนรายการต่าง ๆ ที่จะนำออก เผยแพร่นั้นได้ กำหนดไว้เป็น ๗ ประเภทดังต่อไปนี้ (คุณณรงค์ ข.)

๑. ข่าวความเคลื่อนไหวหรือความก้าวหน้าของกรมตำรวจ
๒. การแนะนำหน่วยงานต่าง ๆ ของกรมตำรวจให้เป็นที่ทราบกันโดยทั่วไป ในหน้าที่ความรับผิดชอบและผลงานที่ดีเด่นในรอบ ๓-๖ เดือนที่ผ่านมา
๓. แจงระเบียบหรือคำสั่งใหม่ ๆ ของกรมตำรวจหรือประกาศและแจ้งความต่าง ๆ ที่ประชาชนควรทราบ
๔. ตอบจดหมายที่ประชาชนร้องเรียนมา หรือที่ประชาชนร้องเรียนผ่าน หนังสือพิมพ์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกรมตำรวจว่า กรมตำรวจได้ดำเนินการ ในเรื่องนั้นไปอย่างไรหรือเพียงใดแล้ว
๕. การสัมภาษณ์ผู้บังคับบัญชาของกรมตำรวจในระดับต่าง ๆ ในเรื่องที่ ประชาชนสนใจ

๖. สารคดีหรือบทความทางวิชาการต่าง ๆ เกี่ยวกับกิจการตำรวจที่จะเป็นประโยชน์แก่ข้าราชการตำรวจและประชาชนทั่วไป
๗. การแนะนำความรู้เบื้องต้นทางกฎหมายทั้งทางแพ่งและทางอาญาแก่ประชาชน

การจัดรายการวิทยุนี้หากสถานีตำรวจภูธรหรือนครบาลหรือกองกำกับการตำรวจภูธร จังหวัดใดดำเนินการดังกล่าวข้างต้นนับว่าเป็นประโยชน์มาก ซึ่งทำให้ประชาชนได้ทราบถึงการดำเนินงานของตำรวจและเข้าใจในกิจการตำรวจได้ดียิ่งขึ้น

การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ตำรวจหลักสูตรการประชาสัมพันธ์

กรมตำรวจได้จัดให้มีการอบรมเจ้าหน้าที่หลายระดับซึ่งจะไม่ขอกล่าวในที่นี้จะกล่าวแต่เฉพาะการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ตำรวจหลักสูตรการประชาสัมพันธ์เท่านั้น ที่ได้กล่าวมาแล้วจะเห็นว่า การประชาสัมพันธ์มีความจำเป็นสำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจมาก กรมตำรวจจึงจัดให้มีการอบรมเจ้าหน้าที่ตำรวจในเรื่องนี้โดยเฉพาะและได้จัดตั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบในเรื่องนี้คือ แผนกประชาสัมพันธ์ กองกำกับการ ๒ สำนักงานเลขาธิการ กรมตำรวจ ซึ่ง ระบุหน้าที่ไว้ว่าให้ดำเนินการอบรมเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค และติดตามตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ซึ่งได้รับการอบรมไปแล้ว เพื่อศึกษาหาทางแก้ไขข้อบกพร่องและหรือแจ้งผู้บังคับบัญชาหน่วยงานนั้นทราบ

โครงการอบรมและเผยแพร่วิชาการประชาสัมพันธ์ให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจของแผนกประชาสัมพันธ์ซึ่งได้เริ่มดำเนินงานตั้งแต่งบประมาณ ปี ๒๕๒๑ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เจ้าหน้าที่ตำรวจมีความรู้ความเข้าใจในวิชาการประชาสัมพันธ์ และนำมาใช้ในการปฏิบัติงานอันจะสามารถเข้าถึงประชาชน และสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่ตำรวจลักษณะของโครงการนี้เป็นโครงการเฉพาะเกี่ยวกับการให้ความรู้ในเรื่องการประชาสัมพันธ์เท่านั้น พื้นที่การดำเนินงานของโครงการครอบคลุมถึงหน่วยงานทุกหน่วยของกรมตำรวจ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดหน่วยงานต่าง ๆ ได้มีความรู้ในเรื่องการประชาสัมพันธ์โดยทั่วถึงกัน สำหรับเป้าหมายของโครงการจะดำเนินการฝึกอบรมและเผยแพร่ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคปีละ ๖-๘ ครั้ง

---

^๒ กองกำกับการ ๒ สำนักงานเลขาธิการ กรมตำรวจ แผนงานโครงการ
ในปีงบประมาณ ๒๕๒๑ (โรเนียว)

วิธีการดำเนินงานจะจัดเป็นหน่วยประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ของกรมตำรวจ ออกไปปฏิบัติงานในลักษณะของการตั้งศูนย์ปฏิบัติงาน ณ ที่ทำการของหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อจัดให้มีการแนะนำทางวิชาการ การประชาสัมพันธ์แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจในระดับต่าง ๆ เช่นระดับสารวัตรขึ้นไป และนายตำรวจที่ทำหน้าที่หัวหน้าหน่วยงานงานประชาสัมพันธ์ของหน่วยต่าง ๆ หรือระดับเจ้าหน้าที่ติดต่องานซึ่งเป็นข้าราชการตำรวจชั้นประทวนเป็นต้น โดยการเชิญผู้ที่ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาการนี้ไปบรรยายให้ความรู้ในระยะเวลา ๓-๕ วัน และในการไปตั้งศูนย์ปฏิบัติงานนี้ จะนำกิจกรรมต่าง ๆ ของหน่วยงานของกรมตำรวจในส่วนกลางไปเผยแพร่ให้ประชาชนและเจ้าหน้าที่ตำรวจในเขตพื้นที่นั้น ๆ ได้ทราบด้วย โดยการจัดนิทรรศการ แจกเอกสารสิ่งพิมพ์ และจัดฉายภาพยนตร์หรือสไลด์ต่าง ๆ ในเขตพื้นที่ซึ่งออกไปตั้งศูนย์ปฏิบัติงาน ได้ส่งตำรวจมารับการแนะนำทางวิชาการไปแล้ว เพื่อการสมานสามัคคี การหาข้อมูลหรือความคิดเห็นที่จะเป็นประโยชน์ในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ของกรมตำรวจต่อไป

ในการอบรมเจ้าหน้าที่ตำรวจหลักสูตรการประชาสัมพันธ์ของกรมตำรวจนั้น ตามหลักสูตรได้แบ่งออกเป็นภาควิชาการดังต่อไปนี้^๓

๑. หลักการประชาสัมพันธ์ กล่าวถึงหลักการดำเนินงานประชาสัมพันธ์และเรื่องทั่ว ๆ ไป เกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์
๒. ทฤษฎีการติดต่อสื่อสารและสื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ กล่าวถึงการติดต่อสื่อสารและสื่อต่าง ๆ ที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ เรื่องทั่ว ๆ ไป เกี่ยวกับการติดต่อสื่อสาร
๓. มนุษยสัมพันธ์ กล่าวถึงหลักการนำวิชามนุษย์สัมพันธ์มาใช้ในการปฏิบัติราชการและหลักมนุษยสัมพันธ์โดยทั่ว ๆ ไป
๔. ศิลปะการพูดในที่ชุมนุมชน กล่าวถึงศิลปะในการพูดตามโอกาสต่าง ๆ และสถานที่ต่าง ๆ ในที่ชุมนุมชน การเตรียมการพูดและมารยาทในการพูด
๕. การเข้าถึงประชาชนเพื่อความมั่นคงของชาติ กล่าวถึงความหมายการเข้าถึงประชาชน วิธีการเข้าถึงประชาชน ความสัมพันธ์ของการเข้าถึงประชาชนต่อความมั่นคงของชาติ

---

^๓ แผนกการประชาสัมพันธ์ กองกำกับการ ๒ สำนักงานเลขาธิการ กรมตำรวจ (เอกสารโรเนียว) ๒๕๒๒

๖. การสัมมนาเพื่อวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ของคํารวจ
ฝึกให้ผู้เข้ารับการอบรมได้จัดกลุ่มสัมมนาขึ้น โดยมีการแบ่งกลุ่มสัมมนา
แล้วตั้งปัญหาเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ในหน้าที่คํารวจ โดยจัดให้มี
วิทยากรแนะนำกลุ่มสัมมนาแต่ละกลุ่มควย เสร็จแล้วให้มีการสรุปผล
การสัมมนาของแต่ละกลุ่มควย

ในระหว่างการอบรมทางเจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการอบรมจะนำแบบประเมินผล
ผู้เข้ารับการอบรม (คูผนวก ก.) รายงานการประเมินผลการอบรมวิชาการประชาสัมพันธ์
สำหรับเจ้าหน้าที่คํารวจระดับสารวัตร โดยสรุปมีดังต่อไปนี้^๕

(๑) ในการอบรมที่กำหนดไว้ ๔ วัน ความเห็นส่วนใหญ่เห็นว่าน้อยเกินไป
ซึ่งพอจะอนุมานได้ว่า การอบรมหลักสูตรนี้เป็นที่สนใจของข้าราชการคํารวจโดยทั่วไป
เพราะส่วนใหญ่ของผู้เข้ารับการอบรมขอให้เพิ่มระยะเวลาการอบรมให้มากขึ้น ซึ่งเป็น
เรื่องที่ควรรับไว้พิจารณาสำหรับการดำเนินงานอบรมครั้งต่อไป

(๒) ความเห็นส่วนใหญ่ของผู้เข้ารับการอบรมตอบว่าได้ความรู้เพิ่มขึ้น
สมควรให้มีการอบรมเผยแพร่ความรู้ในลักษณะเช่นนี้ต่อไป

(๓) ความเห็นส่วนใหญ่ของผู้เข้ารับการอบรมประมาณร้อยละ ๗๕ เห็นว่า
หัวข้อวิชาการที่บรรยายในการอบรมเหมาะสมแล้ว นอกจากนั้นตอบว่าเห็นควรเพิ่มวิชา
ประมุขศิลป์ การประสานงาน การบริหารงานบุคคล จิตวิทยาและมารยาทสังคม เป็นต้น

(๔) สำหรับวิทยากรบรรยาย ส่วนใหญ่ตอบว่าเหมาะสมดีแล้ว

(๕) ขอบกพร่องที่ควรแก้ไขในการฝึกอบรม ส่วนใหญ่ตอบว่าไม่บกพร่อง
แต่เพื่อให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นอาจเพิ่มเครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ ในการสอนและการสาธิต
และเครื่องอำนวยความสะดวกให้มากขึ้นต่อไป

(๖) ในการนำความรู้หรือประสบการณ์ที่ได้รับจากการอบรมไปใช้ประโยชน์
ในการปฏิบัติงานส่วนใหญ่ตอบว่าใช้ประโยชน์ได้ ซึ่งนับว่าเป็นการเพิ่มพูนสมรรถภาพของ
ข้าราชการคํารวจใดทางหนึ่ง

(๗) ส่วนใหญ่เห็นว่าในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่คํารวจนั้น การประชาสัมพันธ์
ที่ดีจะช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพในการทำงาน จึงควรที่จะเผยแพร่ความรู้ในวิชาการ
ประชาสัมพันธ์ให้ข้าราชการคํารวจทั้งหลายได้ทราบโดยทั่วกันต่อไป

(๘) เสนอแนะให้มีการอบรมทุกระดับชั้น มีการฝึกปฏิบัติและออกปฏิบัติงานนอก
สถานที่ มีการอบรมในระดับรองสารวัตรแล้วนำไปเผยแพร่ บรรจุไว้ในหลักสูตรโรงเรียน
พลคํารวจ ข้าราชการคํารวจส่วนใหญ่สนใจและเห็นว่ามีประโยชน์

^๕ เรื่องเดียวกัน

(๘) สำหรับความคิดเห็นเรื่องการปฏิบัติงานทางในด้านการศึกษาสัมพันธ์
ในหน่วยงานของตน ส่วนใหญ่ตอบว่ายังไม่ดีเท่าที่ควร ซึ่งเป็นสิ่งนอกเหนือจากจำเป็นต้อง
เขาแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานในด้านนี้ให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

(๑๐) ผู้เข้ารับการอบรมส่วนใหญ่ตอบว่าสามารถเป็นวิทยากรได้เมื่อเปิดการ
อบรมวิชาการประชาสัมพันธ์ในระดับเจ้าหน้าที่ติดต่อสำหรับตำรวจชั้นประทวนในหน่วยงาน
ที่ผู้เข้ารับการอบรมปฏิบัติงานอยู่

สรุป รายงานประเมินผลการอบรมปรากฏว่าการอบรมได้ผลเป็นที่น่าพอใจ
ผู้เข้ารับการอบรมส่วนใหญ่ได้รับความรู้ ความเข้าใจและประสบการณ์ ในด้านการศึกษาสัมพันธ์
เพิ่มขึ้นเป็นอันมาก สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ได้ สามารถเห็น
ปัญหาและวิธีแก้ไขในการเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับประชาชน
และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ และผู้เข้ารับการอบรมยังสามารถถ่ายทอดความรู้ให้ผู้ใ้
บังคับบัญชาได้ กรมตำรวจยังมีใ้เปิดอบรมหลักสูตรวิชาการประชาสัมพันธ์สำหรับข้าราชการ
ตำรวจชั้นประทวนแต่อย่างใดเลย เห็นควรจัดใ้มีการอบรมในระดับดังกล่าวด้วย

การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ตำรวจหลักสูตรการศึกษาสัมพันธ์ของตำรวจใ้มีความ
สำคัญต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจมากเพราะการศึกษาสัมพันธ์ใ้มีส่วนช่วยเสริม
สร้างการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ใ้บรรลุเป้าหมายใ้ดียิ่งขึ้น การฝึกอบรมหลักสูตร
ดังกล่าวนี้ ใ้เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๒๑ จนกระทั่งปัจจุบันนี้ ซึ่งใ้ใ้ทำการ
ฝึกอบรมมาแล้วทั้งหมด ๔ รุ่น (นับแต่เดือน ตุลาคม ๒๕๒๒) ตามตารางที่ ๕ (จัดทำ
เป็นตารางโดยผู้เขียนเอง)

ตารางที่ ๕

ตารางแสดงจำนวนผู้เข้ารับการอบรมหลักสูตรการประชาสัมพันธ์ของตำรวจ

วันที่	วันเดือนปี ฝึกอบรม	สถานที่ฝึกอบรม	จำนวนผู้เข้าอบรม (คน)	หมายเหตุ
๑	๑๔-๑๖ มี.ค. ๒๑	บก.ภ.๒ (ชลบุรี)	๖๒	รองบก.ภ., สว. สว.
๒	๑๓-๑๔ พ.ค. ๒๑	บก.ภ.๑๒ (สิงขลา)	๔๐	"
๓	๙-๑๑ ส.ค. ๒๑	บก.ภ.๖ (ขอนแก่น)	๑๐๖	"
๔	๑๘-๒๐ ก.ค. ๒๑	บก.ภ.๗ (ลำปาง)	๘๒	"
๕	๑๒-๑๕ มี.ค. ๒๑	บก.ภ.๔ (นครราชสีมา)	๗๕	"
๖	๖-๘ มี.ค. ๒๒	บก.ภ.๘ (พิษณุโลก)	๕๙	"
๗	๑๙-๒๒ มี.พ. ๒๒	บก.ภ.๑๑ (นครราชสีมา)	๕๐	"
๘	๓-๑๐ ส.ค. ๒๒	บก.ภ.๓ (นครปฐม)	๗๐	"
๙	๙-๑๒ ก.ค. ๒๒	บก.ภ.๙ (นครสวรรค์)	๖๐	"
		รวม	๖๔๗	

ตามตารางแสดงจำนวนผู้เข้ารับการอบรมหลักสูตรการประชาสัมพันธ์ของ ตำรวจอบรมทั้งหมด ๙ รุ่น จำนวนผู้เข้ารับการอบรม ๖๔๗ คน นับว่าน้อยมาก กรมตำรวจ ควรที่จะส่งเสริมการอบรมหลักสูตรดังกล่าวให้แก่ข้าราชการตำรวจทุกระดับเป็นการด่วน เพราะอย่างน้อยจะได้ช่วยกันแก้ภาพพจน์ของตำรวจในทางที่ไม่ดีลงได้บ้าง นอกจากนี้ ในระดับสถานีตำรวจต่าง ๆ ก็ควรเร่งให้ดำเนินการดำเนินการประชาสัมพันธ์ กรมตำรวจ จะต้องมี การ สอดและประเมินผลกันอย่างจริงจัง โดยเฉพาะสถานีตำรวจที่อยู่ในเขต ผูก การ รាយก็ยิ่งมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการ เป็นการ เร่งด่วน

นอกจากการอบรมหลักสูตรการประชาสัมพันธ์แล้วผู้บังคับบัญชานับว่ามีบทบาท มาก ผู้บังคับบัญชาของตำรวจจะต้องเป็นตัวอย่างที่ดีสำหรับผู้ที่บังคับบัญชาที่จะถือเป็นแบบ อย่างได้ มีผู้บังคับบัญชาตำรวจบางคนได้เห็นความสำคัญในเรื่องนี้มากและได้เสนอแนวทาง

ปฏิบัติการประชาสัมพันธ์แก่สารวัตรที่เข้ารับการอบรมพอจะสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ขอให้เป็นคนสุภาพอ่อนโยนทั้งกายและวาจาซึ่งจะทำให้ประชาชนเลื่อมใส
อำนวยความสะดวกและให้สงเคราะห์โดยทำงานรวดเร็วให้ความสะดวกหากไม่เกี่ยว
ในหน้าที่ของตนก็ให้คำแนะนำ ให้ความเสมอภาคและยุติธรรมอย่าทำให้เขาเดือดร้อน
หรือไม่พอใจทำตัวเป็นคนใจกว้าง ซึ่งแจ่มแจ้งเหตุผล เห็นความสำคัญของเขา สำหรับ
ปัจจัยที่จะสนับสนุนให้การประชาสัมพันธ์มีประสิทธิภาพก็โดยแต่งกายสะอาด มีบุคลิกดี
พูดจาไพเราะ ช่วยบริการด้านความปลอดภัยต่าง ๆ เช่น คนชราหรือเด็กข้ามถนน
สถานที่ทำงานต้องสะอาดเป็นระเบียบไม่รุงรัง

แผนงานโครงการประชาสัมพันธ์ของกรมตำรวจ

กรมตำรวจเคยวางแผนงานโครงการประชาสัมพันธ์ปีงบประมาณ ๒๕๒๑
ของกองกำกับการ ๒ สำนักงานเลขาธิการ กรมตำรวจ ซึ่งเสนอโครงการไว้ ๓ รายการ
ดังต่อไปนี้ ๖ (ดูผนวก จ.)

๑. โครงการจัดทำภาพยนตร์และสไลด์ แสดงกิจการต่าง ๆ ของกรมตำรวจ
๒. โครงการอบรมและเผยแพร่วิชาการประชาสัมพันธ์ให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจ
๓. โครงการเผยแพร่กิจกรรมตำรวจด้วยการจัดนิทรรศการหรืองานออกงาน

การจัดรายการทางวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์และการจัดทำเอกสารสิ่งพิมพ์ในรูปแบบ
ของนิเทศสารรายเดือน

ในการดำเนินงานตามโครงการของกรมตำรวจดังกล่าวควรจะดำเนินงาน
เป็นการควบและดำเนินการในต่อเนื่องกันไปด้วย สำหรับในระดับสถานีตำรวจควรมีโครงการ
ประชาสัมพันธ์ที่จะเข้าถึงประชาชนโดยเฉพาะและควรมีการแถลงข่าว หรือจัดนิทรรศการ
ตำรวจให้ประชาชนชมจะได้ทราบถึงกิจกรรมของตำรวจและให้ความร่วมมือในการปราบปราม
อาชญากรรมได้ ควรทำการประชาสัมพันธ์แจ้งให้ประชาชนทราบ ถึงเหตุผลในการปฏิบัติ

---

๕ พล.ต.ต. เกษ ชาติพันธ์ รองผู้บัญชาการตำรวจภูธร ๓ "ตำรวจสัมพันธ์"
(เอกสารเผยแพร่ ของกรมตำรวจปีที่ ๑ ฉบับที่ ๔ ประจำเดือน ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๒๑)
กล่าวเปิดอบรมหลักสูตรการประชาสัมพันธ์ระดับสารวัตร ณ ห้องประชุมกองบัญชาการ
ตำรวจภูธร ๓ เมื่อ ๒๐ ต.ค. ๒๑

๖ กองกำกับการ ๒ สำนักงานเลขาธิการ กรมตำรวจ "โครงการปีงบประมาณ
๒๕๒๑" (โครงการนี้จะดำเนินการต่อเนื่องไปในปี ๒๕๒๒ และ ๒๕๒๓ ด้วย)

หน้าที่ของตำรวจ ก็อบรมตำรวจให้มีประสิทธิภาพ อบรมให้ตำรวจผู้ท้อปฏิบัติหน้าที่
 ให้มีมารยาทอันดีงาม โดยเฉพาะการพูด กิริยาท่าทาง นอกจากนั้นควรให้ความเป็นธรรม
 แก่ประชาชนที่มาติดต่ออย่างสม่ำเสมอด้วยความจริงใจ ควรออกไปพบปะเยี่ยมเยียน
 ประชาชนตามท้องที่อยู่เสมอ ๆ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีความรู้ความต่าง ๆ ในระดับ
 สถานีตำรวจควรจัดตั้งหน่วยงานประชาสัมพันธ์ของกรมตำรวจขึ้น เพื่อบริการประชาชน
 และเพื่อแนะนำประชาชนที่มาติดต่องานซึ่งเจ้าหน้าที่ดำเนินการ ควรมีความรู้หรืออบรม
 หลักการประชาสัมพันธ์มาแล้ว

สำหรับกระทรวงมหาดไทย ก็ได้เคยมีโครงการตามแผนกระทรวงมหาดไทย
 ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๔) และได้เสนอแนะแผนงานต่าง ๆ ต่อกรมตำรวจซึ่งมีแผน
 งานประชาสัมพันธ์อยู่ด้วย ในแผนงานดังกล่าวนี้ ยังแบ่งออกเป็น ๗ โครงการดังนี้.-

๑. โครงการอาสาสมัครต่อต้านอาชญากรรม
๒. โครงการนิทรรศการอาชญาและวัตถุระเบิด
๓. โครงการนิทรรศการยาเสพติด
๔. โครงการนิทรรศการอุบัติเหตุจราจร
๕. โครงการนิทรรศการอัคคีภัย
๖. โครงการบรรเทาสาธารณภัย
๗. โครงการเอกสารประชาชนร่วมพิทักษ์สันติราษฎร์

การดำเนินงานประชาสัมพันธ์ของกรมตำรวจนั้น มีองค์การ ๒ ส่วน ๓ งาน
 เลขาธิการ กรมตำรวจ เป็นผู้รับผิดชอบ สำหรับการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ของหน่วยงาน
 โดยเฉพาะตามท้องที่ต่าง ๆ นั้น ควรจะดำเนินงานกันอย่างจริงจัง และมีการติดตามผลงาน
 ด้วย สารวัตรใหญ่หรือสารวัตรย่อยมีความสำคัญมาก จะต้องให้ความสำคัญและสนใจในเรื่อง
 นี้ ข้าราชการตำรวจจะต้องช่วยกันแก้ภาพพจน์ของตำรวจในทางที่ไม่ดี เพื่อให้ประชาชนมี
 ความเข้าใจตำรวจดีขึ้น ซึ่งจะก่อให้เกิดความร่วมมือกัน การที่ประชาชนขาดข้อมูลข่าวสาร
 หรือไม่เข้าใจภาระหน้าที่ความจำเป็นของตำรวจ เป็นผลให้ประชาชนเกิดความรู้สึกหรือมี
 ความเข้าใจในบทบาทของตำรวจผิดไปจากความเป็นจริง ตำรวจจึงจะต้องหาทางให้ประชาชน
 เข้าใจในหน้าที่ตำรวจ โดยใช้หลักการประชาสัมพันธ์ที่ดี การอบรมให้ข้าราชการตำรวจมี
 ความรู้ในค่านี้นี้จึงมีความสำคัญมาก ส่วนใหญ่การอบรมหลักสูตรการประชาสัมพันธ์มักจะดำเนินการ
 โดยเจ้าหน้าที่ระดับกรมตำรวจ หรือมีคำสั่งจากหน่วยเหนือไป ควรที่จะทำการอบรม
 ตำรวจให้มีความรู้ในเรื่องนี้เอง โดยไม่ต้องรอคำสั่งจากหน่วยเหนือดังที่ได้ดำเนินการโดย
 กองบังคับการตำรวจนครบาลใต้ ได้จัดการอบรมข้าราชการตำรวจจำนวน ๒๗๖ นาย โดยแบ่ง
 การอบรมออกเป็น ๔ รุ่น (รายละเอียดคุณ ผนวต ช.) ซึ่งนับว่าเป็นตัวอย่างที่ดีที่หน่วยงาน
 ต่าง ๆ ควรจะดำเนินการเป็นอย่างยิ่ง.